

تحلیلی بر فضاهای گردشگری شهری در شهرهای جدید با رویکرد احساس امنیت زنان (مطالعه موردی: شهر جدید بهارستان)

مجید گودرزی^۱: استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

مریم ملایی: کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، مؤسسه آموزش عالی امین، فولادشهر، ایران

مسعود عبداللیهی: کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، مؤسسه آموزش عالی امین، فولادشهر، ایران

دریافت: ۱۳۹۴/۵/۲۰ پذیرش: ۹۷-۱۰۸ صص

چکیده

با توجه به دگرگونی‌های اخیر و حضور بیشتر زنان در عرصه‌های عمومی شهرها و هم‌مان با شکستن حصار محدود خانه‌ها، ضرورت بازنگری در ساماندهی فضاهای شهری به منظور ایجاد زمینه‌ای برای حضور فعال، سالم، خلاقانه و غیر آسیب‌زای زنان در فضاهای کالبدی و اجتماعی به چشم می‌خورد. پژوهش حاضر با هدف تحلیل فضاهای گردشگری شهری با رویکرد احساس امنیت زنان در شهر جدید بهارستان صورت گرفته است. روش تحقیق توصیفی- تحلیلی و جامعه‌آماری شامل کلیه زنان ساکن شهر بهارستان در سال ۱۳۹۳ می- باشد که تعداد آن‌ها ۱۹۷۰۰ نفر بوده است. حجم نمونه آماری بر اساس فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر محاسبه شد. روش نمونه‌گیری تصادفی هدفمند بود. در این پژوهش از پرسشنامه ۱۱ سؤالی محقق ساخته که روایی پرسشنامه از طریق ضریب کندال τ و پایابی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ $\alpha = 0.85$ محاسبه گردید، استفاده شد. به منظور تحلیل استنباطی داده‌های بدست آمده از آزمون‌های آماری t تک نمونه‌ای و تحلیل واریانس تک متغیره (انوا) استفاده شد. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای نشان داد که زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری از احساس امنیت برخوردار نیستند، همچنین از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت نسبی وجود دارد. مشاهده شده در سطح $p < 0.05$ تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر، تحصیلات و وضعیت تأهل نشان داد.

واژه‌های کلیدی: فضاهای گردشگری، احساس امنیت، زنان، شهر بهارستان.

^۱. نویسنده مسئول: goodarzi5@yahoo.com

بیان مسأله:

امروزه گردشگری شهری به صورت مسئله و فعالیتی مهم درآمده است که سبب تغییرات فضایی گسترده در شهرهای بزرگ شده است (کازس، ۱۳۸۸:۵). شهرها به علت وجود امکانات معيشی و رفاهی، فعالیت‌های اقتصادی، بازرگانی، صنعتی، فرهنگی، سیاسی، بهداشتی، ارتباطی، فراغتی و داشتن جاذبه‌های تاریخی و گردشگری، به عنوان مقصد گردشگران به شمار می‌آیند (رضوانی، ۱۳۸۹:۱۵). فضای گردشگری شهری، بخشی از فضای عمومی شهر است که منابع گردشگری در آن وجود دارد (رضوانی، ۱۳۸۹:۴۳). این فضاهای را در شهرهای معاصر می‌توان به دو دسته تقسیم کرد: ۱- فضاهای مدرن یا جدید نظیر: پارک‌ها، مراکز خرید و فروش مدرن، فرهنگسراه‌ها، میدان‌ها و پلازاها، ۲- فضاهای سنتی: نظیر بازارها، امامزاده‌ها، گورستان‌ها، باغ‌ها، مساجد و سایر اماكن تاریخی می‌باشد (انوری و نساج، ۱۳۸۹:۲۰). در نگاه برنامه‌ریزان شهری، فضاهای گردشگری به عنوان یکی از اجزای بسیار مهم بدن شهری، انسانی و طبیعی، بنا بر ویژگی‌های سیستمی و نظاممند مکان‌یابی، نوع طراحی، دسترسی، روشنایی، ساخت جمعیتی و غیره می‌تواند در القای حس امنیت بسیار مؤثر واقع شوند (*Gobster, 2005: 156*). از آنجایی که غالباً فضاهای گردشگری شهری مانند پارک‌ها و مراکز خرید و ... در ساعتی از شب و روز به طور محسوس خلوت می‌شوند، در چنین فضاهایی احتمال بروز رفتار مجرمانه افزایش می‌یابد (*Jackobs, 2006: 18*).

در کنار موضوع خلوتی که زمینه‌ساز بروز نامنی است، موضوعات دیگری چون تجمع افراد معتاد و بزه‌کار، بروز رفتارهای خطرناک، وجود فضاهای تاریک و مشکل روشنایی به ویژه در شب نیز از جمله موارد تهدید کننده امنیت شهروندان به حساب می‌آیند (دی آلبکوثرک و مک آلروی، ۱۳۹۰:۲۷۳). فضاهای گردشگری شهری می‌بایست از خصیصه‌های لازم جهت پوشش دادن نیازهای گروههای مختلف اجتماعی (سنی، جنسی، جسمانی و ...) برخوردار باشند (خدائی، ۱۳۹۰:۱۲۵). یکی از مهم‌ترین گروه شهروندان که به دلیل نقش مهم و تأثیرگذار در جامعه باید به نیازهایشان توجه شود گروه زنان می‌باشد که نیمی از پیکره اجتماع محسوب می‌شوند و نیم دیگر در دامانشان پرورش پیدا می‌کنند و به طور قطعی جامعه ای پویا خواهد بود که به نیازهای زنان برای ایجاد محیطی امن و سالم عنایت داشته باشد، چرا که امروزه زنان نقش اساسی در ساختارهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جامعه ایفا می‌کنند (ضابطیان، ۱۳۸۹:۱۱۵). با توجه به دگرگونی‌های اخیر و حضور بیشتر زنان در عرصه‌های عمومی شهرها و هم‌زمان با شکستن حصار محدود خانه‌ها، ضرورت بازنگری در ساماندهی فضاهای شهری به منظور ایجاد زمینه‌ای برای حضور فعال، سالم، خلاقانه و غیر آسیب‌زای زنان در فضاهای کالبدی و اجتماعی به چشم می‌خورد (عرشی‌ها و مدیری، ۱۳۹۰:۱۲۵). با توجه به این که یکی از دغدغه‌های جامعه زنان، رنج کشیدن از کم تحرکی، خطر افسردگی و چگونگی گذران اوقات فراغت است و از طرفی حجاب و رعایت عفاف برای امنیت فردی و اجتماعی در سطح کل جامعه لازم و ضروری است، همچنین به لحاظ الگوی خاص رفتاری و تربیتی، محرومیت و پوشیده بودن از خواسته‌های ضمیر پنهان اکثر افراد جامعه ایرانی است؛ لذا تدوین و تهییه برنامه‌های جامع و پویا مستلزم فراهم کردن شرایط مناسب است و این شرایط مجموعه ایست از سیاست‌ها، اقدام‌ها، آموزش‌ها و اصلاح‌های ساختاری، توجه به ساماندهی فضاهای گردشگری شهری با مدیریتی کارآمد، برنامه‌ریزی مناسب و مبتنی بر نیاز زنان. فراهم کردن این شرایط می‌تواند به حضور فعال زنان در جامعه و به نوعی کمک به آن‌ها برای گذران اوقات فراغتشان در محیطی ایمن، شاد و سالم یاری رساند (شاھیوندی و همکاران، ۱۳۹۰:۱۴۰).

توجه به زن و اینکه یک زن ایرانی چگونه از وقت خود استفاده می‌کند و اعمال سازگار با جسم و روح و عقاید او در چه مکانی باید انجام گیرد از اصول اولیه در برنامه‌ریزی فضاهای شهری و گردشگری شهری خواهد بود. وظیفه یک برنامه‌ریز مسلمان در این برره طراحی و پاسخگویی به نیازها و سؤالات جدید زنان معاصر است که در آن برخور迪 صحیح و منطقی با این نیازها صورت بگیرد (گلی، ۱۳۹۰:۱۵۰). از آنجایی که در مناسب سازی فضاهای شهری لازم است، فضاهایی خلق شود که واجد عناصر لازم برای تحقق عدالت جنسی و سنی باشد (صادقی، ۱۳۸۰:۴۰)، طبق منابع موجود دیده می‌شود که از آغاز دوره مدرن تا امروز، در شهرهای ایران مسئله جنسیت به تنها بی در برنامه‌ریزی فضاهای شهری مطرح نبوده و در واقع برخلاف طراحی و برنامه‌ریزی سنتی شهرهای ایران قدیم، به دلایل متفاوت در برنامه‌ریزی و طراحی فضاهای شهری و به ویژه

گردشگری معاصر، نوعی بی‌اعتنایی به نیازهای گروههای مختلف سنی، جنسی و اجتماعی، به ویژه گروههای آسیب‌پذیر همچون زنان به چشم می‌خورد و این بی‌توجهی خود مانع برای حضوری فعال‌تر و با حس تعلق و احساس امنیت بالاتر برای این گروه مهم از شهروندان جامعه را در پی داشته است (زنجانی‌زاده اعزازی، ۱۳۸۱: ۴). به تبع سایر شهرهای ایران، در شهرهای جدید نیز موضوعی با این رویکرد کمتر و در برخی موارد اصلاً مورد توجه قرار نگرفته است. یکی از این شهرهای جدید «بهارستان» است، که در ۱۵ کیلومتری جنوب شهر اصفهان واقع شده است که نقش سر ریزپذیری جمعیت اصفهان را به عهده دارد و توانسته در این نقش تا حدودی موفق عمل کند. اما به نظر می‌رسد در زمینه برنامه‌ریزی برخی فضاهای شهری، به ویژه در فراهم نمودن فضاهایی با کیفیت و ایمن جهت گذران اوقات فراغت و حضور هر چه بیشتر ساکنان این شهر مشکلاتی دیده می‌شود که نتوانسته نیاز همه شهروندان خود به ویژه گروههای آسیب‌پذیر جامعه یعنی زنان، کودکان و ... را به خوبی پاسخ دهد. از این‌رو این ضرورت احساس می‌شود که در برنامه ریزی برای شهر بهارستان و حل مشکلات جهت بهبود ارتقای حضور هر چه فعال‌تر و با احساس امنیت بیشتر بانوان، مسئولین همت بیشتری داشته باشند. در این پژوهش تلاش می‌شود تا با نگاهی دقیق‌تر به فضاهای گردشگری شهر بهارستان از نگاه بانوان، ضمن بررسی و آسیب‌شناسی برنامه‌ریزی فضاهای گردشگری در راستای رویکرد امنیت زنان این شهر، پیشنهادهایی در جهت بهبود وضعیت فضاهای گردشگری بهارستان، برای حضور امن‌تر زنان ساکن این شهر و سایر شهروندان ارائه شود و این شهر روز به روز از نظر برنامه ریزی فضاهای شهری به شهر دوستدار زنان نزدیک‌تر شود.

بنابراین مسئله پژوهش ناشی از این نکته است که شاید به تبع شرایط جهانی و در سال‌های اخیر در برنامه‌ها و سیاست‌های شهری تلاش شد تا توجه بیشتری به اقشار آسیب‌پذیرتر جامعه مانند زنان و کودکان و ... صورت پذیرد، اما طبق شواهد موجود هنوز در شهرهای ایران به ویژه در برنامه ریزی‌ها و طرح‌های شهرهای جدید ساخته شده یا در حال ساخت، موضوعی با این رویکرد کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این تحقیق به دنبال پاسخگویی به فرضیه‌های اساسی زیر می‌باشد:

- در فضاهای گردشگری شهری بهارستان، زنان احساس امنیت دارند.
- از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت کافی وجود دارد.
- بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر تفاوت وجود دارد.
- بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس تحصیلات تفاوت وجود دارد.
- بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس وضعیت تأهل تفاوت وجود دارد.

پیشینه‌ی نظری تحقیق:

استاینر (۲۰۰۹): در مقاله‌ای با عنوان «فاصله اجتماعی، تهدید امنیت و نوسانات گردشگری» به وضعیت گردشگری در کشورهای عربی از جمله مصر اشاره می‌کند که با وجود جاذبه‌های گردشگری فراوان نتوانسته‌اند به نحو مطلوبی درآمدزایی نمایند. استاینر مهم‌ترین علل عدم درآمدزایی را نبود امنیت و تهدیدهای اجتماعی و روانی و عدم خدمات رسانی بهینه می‌داند که جهت بهبود این وضعیت، لزوم توجه به امنیت گردشگران را ضروری دانسته است. هال (۲۰۱۰): در مقاله‌ای با عنوان «سفر و گردشگری در جهان سوم» به وضعیت گردشگری در کشورهای جهان سوم و برخی از مهم‌ترین مشکلات گردشگری این کشورها از جمله نبود امنیت روانی و جانی پرداخته و بر لزوم توجه دولتهای جهان سوم در جهت از بین بردن این معصل‌ها از طریق ایجاد پلیس گردشگری تأکید نموده است.

ویور و اپرمان (۲۰۱۲): در مقاله‌ای با عنوان «مدیریت گردشگری» به بررسی ارتباط امنیت و توسعه پایدار گردشگری پرداخته و به این نتیجه رسیده‌اند که یکی از علل عدم استقبال گردشگران از مناطق گردشگری دنیا، ناشی از نبود امنیت جانی، مالی، روانی، زیست محیطی و بهداشتی است. پیزام و یوال (۲۰۱۳): در مقاله‌ای با عنوان «به سوی یک نظریه امنیت گردشگری» به این نتیجه رسیده‌اند که نیاز ضروری به گسترش گردشگری بین‌المللی با توجه به خطرهای موجود وجود دارد و همچنین بر اهمیت رسانه در مقوله سفر، اینمی گردشگری و نیاز به ایجاد شبکه‌های محلی به منظور تأمین امنیت برای ساکنان و بازدیدکنندگان تأکید کردند.

هزار جربی (۱۳۸۹): در مقاله‌ای با عنوان «احساس امنیت اجتماعی از منظر توسعه گردشگری»، به این نتیجه رسیده است که بین احساس امنیت اجتماعی و گردشگری رابطه مثبت و مستقیمی وجود دارد. هر مقدار احساس امنیت اجتماعی گردشگران افزایش یابد به همان اندازه تمایل آنان به اقامت در ایران و حتی سفرهای مجدد افزایش می‌یابد. البته تفاوت در میزان احساس امنیت اجتماعی گردشگران خارجی بر اساس متغیرهای سن، جنس، تحصیلات مشاهده شده است. ربانی و همکاران (۱۳۹۰): در مقاله‌ای با عنوان «نقش پلیس در تأمین امنیت و جذب گردشگری در شهر اصفهان» به این نتیجه دست یافتند که گردشگران خارجی از امنیت در شهر اصفهان راضی بودند ولی از نحوه اطلاع رسانی پلیس، نظارت پلیس بر هتل‌ها و ... رضایت نداشتند و حضور فیزیکی زیاد پلیس در فضاهای گردشگری نتوانسته بود در ارتقای احساس امنیت و نیز جلب رضایت گردشگران خارجی از امنیت فضاهای گردشگری مؤثر باشد.

غلام حسینی و همکاران (۱۳۹۱): در مقاله‌ای با عنوان «تأثیرگذاری نورپردازی در امنیت شهری و توسعه گردشگری» به این نتیجه دست یافته‌اند که بیش از ۹۱ درصد شهروندان و گردشگران به تأثیر بالای نورپردازی بر افزایش آسایش و امنیت شهروندان و گردشگران و نیز افزایش زمان گردشگری تا ساعت پایانی شب مؤثر می‌باشد و نیز در نهایت علاوه بر بهبود کیفیت زندگی شهری به توسعه گردشگری شهری منجر خواهد شد. خوش‌فر و همکاران (۱۳۹۲): در مقاله‌ای با عنوان «بررسی احساس امنیت فردی و اجتماعی از دیدگاه گردشگران» به این نتیجه رسیدند که وجود احساس امنیت اجتماعی در گردشگاه‌ها، در ایجاد کارکرد مثبت گردشگران و نیز توسعه گردشگری تأثیر دارد و نیز بین عواملی مانند جنسیت، سن، سطح تحصیلات و تعلق بومی با ارزیابی گردشگران نسبت به احساس امنیت فردی و اجتماعی رابطه‌ی معنی داری وجود دارد.

امنیت شهری و جایگاه جنسیت در احساس امنیت:

جين جیکوبز، نظریه‌پرداز بزرگ شهری در تبیین امنیت شهری به تعامل فضای فیزیکی و فرآیندهای اجتماعی که محیط را می‌سازند توجه نموده و بر فعال بودن فضا به عنوان عاملی در ایجاد یک محیط امن و موفق تأکید می‌کند. وی ایجاد حرکت، استفاده‌های فعال از سطح خیابان و فعالیت‌های خیابانی و مراقبت‌های طبیعی از این فعالیت‌ها را به عنوان مؤلفه‌هایی در جهت ساختن یک محیط خوب شهری قلمداد می‌کند. اسکار نیومن نیز در باب فضاهای قابل دفاع عنوان می‌کند که مردم و طرح‌ها در یک «شهر خشونت‌آمیز»، از رویکردهای مشابه در رفتارهای اجتماعی و در جهت توسعه یک محیط امن، پیروی می‌کنند (Boyle, 2002: 566). از نظر هاوارد مشخصه‌های فردی در ادراک از امنیت و میزان استفاده فرد از یک فضای شهری تأثیر دارند، مثل موقعیت اجتماعی، شخصیت، نقش‌ها، سن و طبقه اجتماعی، پشتوانه خانوادگی، دانشجو بودن و یا کارگر بودن و این مسائل در تعیین راحتی این افراد و همچنین در میزان درکی که از آسیب پذیری یک مکان دارند، تأثیرگذار است. عموماً عوامل زیادی برای عکس‌العمل نشان دادن مردم به ترس وجود دارند، اما برخی از این عوامل نقش بیشتری دارند از جمله: جنسیت، سن، تجربه‌های گذشته در مورد جرم، محیط و جغرافیا، قومیت و فرهنگ و برخی متغیرهای دیگر. اما جنسیت به عنوان مهم‌ترین عامل شخصیتی در درک امنیت محسوب می‌شود. نوع جنایت و حس امنیت در مورد زنان و مردان متفاوت است، اما عموماً زنان ترس بیشتری حس می‌کنند تا مردان، گرچه ممکن است کمتر از مردان قربانی شوند (Howard, 2000: 219). والنتین معتقد است که زنان فضا را زمانی به عنوان مکان خطر دریافت می‌کنند که رفتار مردم به ویژه رفتار مردان به گونه‌ای بی نظم به نظر برسد. نقشه‌های شناختی زنان از اینمنی و خطر، هر دو حول جغرافیای اجتماعی خاص پیگیری می‌شود و محیط فیزیکی شهر آن را شکل می‌دهد. این محیطی است که می‌تواند در نبود نیازهای فضایی و امنیت استفاده کنندگان مؤنث به شکل بارزی «جنسی» شده به نظر آید (پین، ۲۰۱۰: ۲۳۴).

آنچه کارپ، استن و یولز «ماهیت جنسی شده فضای شهری» می‌نامند، در نحوه عمل فضای شهری برای محدود کردن تحرک پذیری زنان قابل مشاهده است. این محدودیت به لحاظ فیزیکی با القای الگوهای حرکت و رفتار بر پایه ترس و دسترسی محدود شده اعمال می‌شود و به لحاظ اجتماعی با انگاره‌هایی درباره نقش زنان در جامعه شهری ارتباط دارد (مدنی پور، ۱۳۸۴: ۱۲۶).

از نظر بُل تفرجگاه‌ها، بازارها و دیگر مراکز خرید عمومی در برابر جرم آسیب پذیر هستند و مؤلفه‌های مشخصه جرم در آن‌ها عبارتند از: عناصری در مراکز شهری نظیر مغازه‌ها، تئاتر، رستوران‌ها، ایستگاه‌های حمل و نقل عمومی و غیره (*Bell, 2008*). اصولاً موقعیت‌های تجاری و تفریحی و گردشگری بر جرم و رفتار مجرمانه در سطوح پیرامون خود تأثیر می‌گذارند، همان‌طور که این سطوح، قسمتی از پیاده روها و فضاهای خارجی خود را نیز هم‌رنگ خود می‌کنند (*Stiesdell, 2009*). ۵۱ ولنتاین ادعا می‌کند که «با تسهیل، ادراکی که از یک مکان فیزیکی وجود دارد و به طور غیر رسمی از طریق طراحی کنترلی می‌توان اطمینان زنان را برای بیرون رفتن از خانه‌هایشان افزایش داد». برای این منظور ده استراتژی را پیشنهاد کرد که عموماً درباره موقعیت، قابلیت دید به خصوص در ورودی‌ها، نورپردازی، نقاشی دیوارها، پلهای عبور عابر پیاده، کوچه‌ها و راه‌های زیرگذر، منظرسازی، توسعه کف سازی‌ها و کنج‌ها و زاویه‌ها می‌شد. ولنتاین رویکردش را نسبت به محیط اجتماعی هم بسط داد و گفت: زنان با حضور بالفعل و بالقوه دیگران، احساس امنیت بیشتری می‌کنند، زیرا آن‌ها فکر می‌کنند که متخلفین با حضور و مداخله ناظران می‌ترسند حتی هنگامی که می‌دانند که شاهدان نمی‌توانند جلو رخ دادن جرمی را بگیرند. در واقع درک یک زن از امنیت به طور قوی با اینکه چگونه او در ارتباط با هر دو نوع محیط فیزیکی و اجتماعی اطرافش احساس راحتی می‌کند و آن‌ها را چگونه می‌شناسد، ارتباط دارد. در نتیجه می‌توان گفت: ارتباطات اجتماعی در یک فضا و گروه‌هایی که آن فضا را از نظر اجتماعی کنترل می‌کنند، اثر مهم‌تری در اینکه یک زن در آن فضا احساس امنیت بکند دارد تا طراحی آن (تانکیس، ۱۳۸۸: ۱۵۹). اما سیاست‌های کاربری زمین و حمل و نقل شهری و نظایر آن، بر سطح استفاده از مکان‌های عمومی، فضاهای گردشگری و طبیعت استفاده کنندگان تأثیر می‌گذارد و در نتیجه برنامه‌ریزی و طراحی شهری می‌تواند بر فرآیند کنترل و مدیریت اجتماعی این فضاهای تأثیر بگذارد (*Brady, 2005: 66*).

روش تحقیق:

این پژوهش بر اساس هدف، کاربردی است و بر اساس ماهیت و روش در ردیف تحقیقات توصیفی - تحلیلی قرار می‌گیرد و روش فکری تحقیق، استدلال استقرایی می‌باشد. گردآوری داده‌ها و اطلاعات از طریق دو روش کتابخانه‌ای و میدانی به دست آمده است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل زنان ساکن شهر بهارستان در سال ۱۳۹۳ که تعداد آن‌ها نامعلوم می‌باشد. با توجه به این که در این پژوهش، پژوهشگر در صدد تحلیل فضاهای گردشگری شهری با رویکرد احساس امنیت زنان بر اساس نظرات زنان و با استفاده از پرسشنامه بوده، بنابراین روش پژوهش، توصیفی، تحلیلی و پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری شامل زنان ساکن شهر بهارستان در سال ۱۳۹۳ که تعداد آن‌ها ۱۷۰۰ نفر می‌باشد. برای تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شد. بر اساس محاسبات انجام شده حجم نمونه بدست آمده ۳۸۴ نفر بود.

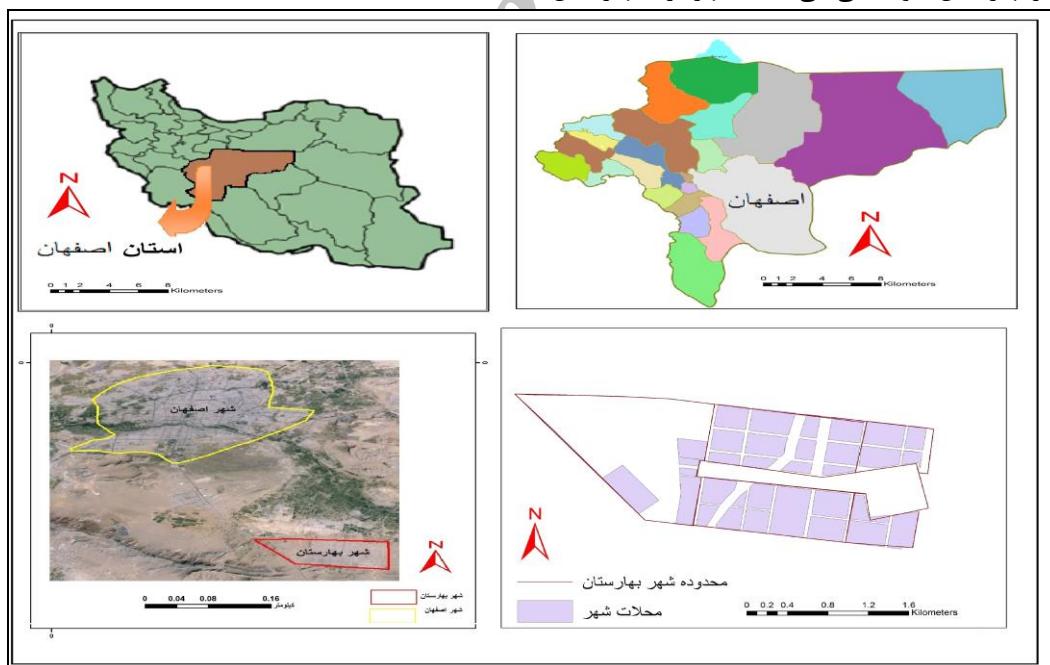
$$n = \frac{\frac{t^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N}(\frac{t^2 pq}{d^2} - 1)} = \frac{\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2}}{1 + \frac{1}{19700}(\frac{1.96^2 * 0.5 * 0.5}{0.05^2} - 1)} = 384$$

روش نمونه گیری پژوهش، با توجه به این که زنان در مناطق مختلف شهری پراکندگی داشته از روش نمونه گیری تصادفی هدفمند استفاده شد. زمان انجام پژوهش نیمة دوم سال ۱۳۹۳ و محدوده مکانی پژوهش، شهر بهارستان می‌باشد. برای اندازه گیری در این پژوهش از ابزار پرسشنامه محقق ساخته، استفاده شد. سؤالات پرسشنامه بر اساس دو مؤلفه احساس امنیت و دیدگاه امنیتی زنان در فضاهای گردشگری شهری تنظیم شده است. پرسشنامه مذکور دارای ۱۱ سؤال به صورت بسته پاسخ و با طیف پنج گزینه‌ای (خیلی زیاد - زیاد - تا حدودی - کم - خیلی کم) بوده که نحوه نمره گذاری آن به ترتیب ۵ - ۴ - ۳ - ۲ - ۱ می‌باشد. جهت تعیین روایی محتوایی پرسشنامه ابتدا با استفاده از منابع، مطالعات اولیه و مشورت خبرگان ۱۵ سؤال طراحی گردید و سپس جهت تعیین روایی محتوایی از ۷ نفر اساتید و صاحب‌نظران خواسته شد که هر یک از سؤالات را در یک طیف از «خیلی ضعیف تا خیلی خوب» ارزیابی نمایند که ۴ سؤال در طیف ضعیف قرار گرفته است. میانگین نمره ارزیابی صاحب‌نظران از ۱۱ سؤال باقی مانده ۴/۱۱ (در طیف پنج ارزشی لیکرت) بود که بیانگر روایی مطلوب ابزار است. سپس در راستای افزایش روایی پرسشنامه بازنگری صورت گرفت که سرانجام شکل نهایی پرسشنامه با ۲۰ سؤال طراحی و تنظیم گردید.

و بر اساس ضریب کنдал میزان روایی پرسشنامه ۷۰/۰ محاسبه گردید که نشان دهنده روایی مناسب پرسشنامه است. برای سنجش پایایی پرسشنامه، پس از انجام یک مطالعه مقدماتی و تعیین واریانس سؤالات، از طریق ضریب آلفای کرونباخ مورد محاسبه قرار گرفت که ضریب ۸۰/۰ بودست آمد. به منظور تحلیل استنباطی، داده های بدست آمده با استفاده از نرم افزار SPSS پردازش شده‌اند و از روش‌های آماری t تکنمونه ای و تحلیل واریانس تک متغیره (انوا) استفاده شد.

محدوده مورد مطالعه:

شهر بهارستان در ۱۵ کیلومتری جنوب اصفهان در دامنه کوه لاشتر قرار گفته است. (شکل شماره ۱). رشته کوه کم ارتفاع و زیبایی به نام میانکوه دیوار جذابی را در جنوب شهر پدید آورده. اراضی این شهر با شیب ملایمی از جنوب به شمال دشت سر سبز زاینده رود اتصال می‌باید. بهارستان حاصل مطالعات و پیش‌بینی طرح جامع منطقه اصفهان است که در سال ۱۳۶۵ به تصویب شورای عالی معماری و شهرسازی ایران رسیده و فعالیت‌های اجرایی شهر در سال ۱۳۶۷ شروع شده است. در این طرح وسعت تقریبی شهر ۲۵۰۰ هکتار و جمعیت آن حدود ۳۲۰ تا ۳۵۰ هزار نفر پیش‌بینی شده است. مرحله اول توسعه شهر با وسعتی قریب به سه هزار هکتار شامل فازهای (۱. ۲. ۳) شهر به منظور اسکان ۱۰۰۰۰ نفر جمعیت در مراحل مختلف شکل گیری قرار دارد. اسکان جمعیت در شهر بهارستان در سال ۱۳۷۳ مقارن با عید سعید غدیر آغاز گردیده (مهندسين مشاور باوند، ۹۱:۱۳۹۱). بر اساس آخرین سرشماری، جمعیت شهر بهارستان حدود ۶۴۰۰۰ نفر می‌باشد (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۱). فضاهای گردشگری شهر بهارستان شامل: مراکز خرید (مرکز خرید اشکان و ...)، مجموعه‌های رفاهی- تفریحی بهشت (جنگل، زمین ورزشی، ...)، دریاچه‌ی مصنوعی زیتون (پارک زیتون)، بوستان کوهستان، پارک ملی و پناهگاه حیاط وحش کلاه قاضی، بوستان ارم، بوستان پرديس، پارک بزرگ گلستان، وجود آثار تاریخی به جای مانده از دوران صفویه و قاجاریه (کاروانسرای شاه عباسی، باغ بهارستان، بقعه بابا پیر محمود بن جابر بن عبدالله انصاری) و ارتفاعات زیبای لاشتر در اطراف شهر بهارستان خودنمایی می‌کنند (شهرداری بهارستان، ۱۳۹۳).

شکل ۱- نقشه موقعیت جغرافیایی شهر جدید بهارستان در استان اصفهان- منبع: استانداری اصفهان، ۱۳۹۳

یافته‌های تحقیق:

آزمون فرضیه‌ها: در این قسمت یافته‌ها با توجه به آزمون فرضیه‌های پژوهش در جداول یک تا پنج ارائه شده است.

فرضیه اول: در فضاهای گردشگری شهری بهارستان، زنان احساس امنیت دارند.

در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری از آزمون « t » در سطح $\alpha = 0.05$ استفاده شد که با توجه به این که میانگین حاصله (۲/۱۶) کوچک‌تر از میانگین فرضی (۳) بوده و t حاصله نیز از مقدار بحرانی جدول (۱/۹۵) بزرگ‌تر و معنادار می‌باشد، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری از احساس امنیت برخوردار نیستند. (جدول شماره ۱).

جدول ۱- نتایج آزمون t تک نمونه‌ای، مقایسه میانگین میزان احساس امنیت زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری با میانگین فرضی (۳)

میانگین فرضی (۳)	متغیر	میانگین	انحراف معیار	T	سطح معناداری
۱/۹۵	احساس امنیت زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری	۲/۱۶	۰/۹۰	۲۱/۰۳	۰/۰۰۱

منبع: یافته‌های تحقیق: ۱۳۹۳.

فرضیه دوم: از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت کافی وجود دارد.
در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری از آزمون « t » در سطح $\alpha = 0.05$ استفاده شد که با توجه به این که میانگین حاصله (۳) برابر با میانگین فرضی (۳) بوده و t حاصله نیز از مقدار بحرانی جدول (۱/۹۵) کوچک‌تر و معنادار نمی‌باشد، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت کافی وجود دارد. (جدول شماره ۲).

جدول ۲- نتایج آزمون t تک نمونه‌ای، مقایسه میانگین دیدگاه زنان در خصوص میزان امنیت کافی در فضاهای گردشگری شهری در شهر بهارستان با میانگین فرضی (۳)

میانگین	انحراف معیار	T	سطح معناداری	متغیر
۳	۰/۵۹	۰/۱۹	۰/۸۵	امنیت کافی در فضاهای گردشگری شهری در شهر بهارستان

منبع: یافته‌های تحقیق: ۱۳۹۳.

فرضیه سوم: بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر تفاوت وجود دارد.

طبق داده‌های جدول شماره ۳ در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری، مشاهده شده در سطح $p < 0.05$ تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر نشان می‌دهد. در این بین میانگین احساس امنیت زنان با مدت زمان سکونت بیشتر در شهر بیشتر از احساس امنیت زنان با سابقه سکونت کمتر می‌باشد.

جدول ۳- نتایج آزمون F(انوا) میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۵۶/۳۳	۳	۱۸/۷۸	۲۶/۹۷	۰/۰۰۱
درون گروهی	۳۵۲/۵۵	۳۸۲	۰/۷۰		
کل	۴۰۸/۸۹	۳۸۴			

منبع: یافته‌های تحقیق: ۱۳۹۳.

فرضیه چهارم: بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس تحصیلات تفاوت وجود دارد.

در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری، F مشاهده شده در سطح $p < 0.05$ تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس تحصیلات نشان می‌دهد. در این بین میانگین احساس امنیت زنان با مدرک دانشگاهی بیشتر از سایر زنان می‌باشد. (جدول شماره ۴).

جدول ۴- نتایج آزمون F (انوا) میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس تحصیلات

سطح معناداری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	منبع تغییرات
۰/۰۰۱	۳۷۰/۷۲	۱۲۱/۷۱	۳	۲۴۳/۴۲	بین گروهی
		۰/۳۳	۳۸۲	۱۶۵/۴۷	درون گروهی
		۳۸۴	۴۰۸/۸۹		کل

منبع: یافته های تحقیق: ۱۳۹۳.

فرضیه پنجم: بین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس وضعیت تأهل تفاوت وجود دارد. طبق داده های جدول شماره ۵ در تحلیل استنباطی به منظور بررسی سطح معناداری، F مشاهده شده در سطح $p < 0.05$ تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس وضعیت تأهل نشان می‌دهد. در این بین میانگین احساس امنیت زنان متأهل بیشتر از سایر زنان مجرد می‌باشد.

جدول ۵- نتایج آزمون F (انوا) میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس وضعیت تأهل

سطح معناداری	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	منبع تغییرات
۰/۰۰۱	۵۰/۸۳	۳۷/۳۹	۳	۳۷/۳۹	بین گروهی
		۰/۷۴	۳۸۲	۳۷۱/۵۰	درون گروهی
		۳۸۴	۴۰۸/۸۹		کل

منبع: یافته های تحقیق: ۱۳۹۳.

نتیجه گیری:

امروزه گردشگری شهری به صورت مسئله و فعالیتی مهم درآمده است که سبب تغییرات فضایی گستردگی در شهرها شده است. شهرها میراث سالها تغییر و تحول و پویایی فرهنگی هستند و با توجه به برخورداری از جاذبه ها و تأسیسات مختلف گردشگری نظیر جاذبه های تاریخی، فرهنگی، مذهبی، تجاری، هتل ها، مهمنان پذیره ها، دفاتر خدمات مسافرتی و جهانگردی، مجتمع های تفریحی و گردشگری و ... می توانند جاذب خیل عظیم گردشگران داخلی و خارجی باشند و منافع اقتصادی سرشاری را نصیب خود کنند. اما در حال حاضر به دلیل پیچیدگی ماهیت شهرها و شبکه های بسیار گستردگی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی حاکم بر آن، گردشگری شهری با چالش های مهمی روبرو است که با اتخاذ استراتژی های رشد، بهبود ذهنیت و تصویر مقاصد گردشگری شهری و در نهایت با ساختن شهرها به عنوان مکان های زیبای زندگی، می توان به افزایش تعداد گردشگران در شهرها امیدوار بود. امنیت فضاهای گردشگری شهری نقش ویژه ای در ارتقاء سطح رفاه اجتماعی شهر وندان دارد. در این بین زنان یکی از گروه های آسیب پذیر در مقابل اثرات نا امنی شهری محسوب می شوند، که در مواجهه با نا امنی، رفتارهای کناره گیرانه نشان می دهند. بر این اساس برنامه ریزی برای ارتقاء امنیت زنان در طراحی فضاهای گردشگری شهری اهمیت ویژه ای دارد. نتایج مطالعات این مقاله نشان می دهد که طبق نتایج آزمون F تک نمونه ای، زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری از احساس امنیت برخوردار نیستند. در راستای سنجش میزان احساس امنیت در این فضاهای مشخص شد که $84/41$ درصد موافق عدم احساس امنیت در سطح مطلوب بودند، که مهم ترین عوامل نگرانی برای حضور در این فضاهای به ترتیب، عدم امنیت این فضاهای در ساعت خلوت شبانه روز به ویژه در فضاهای سیز و پارک ها، عدم نورپردازی مناسب در شب، مزاحمت های خیابانی، عدم احساس راحتی و در نهایت عدم دسترسی سریع به نیروهای کمکی و انتظامی و نیز عدم دسترسی به حمل و نقل عمومی به ویژه در پیرامون پارک ها و فضاهای سبز در شهر بهارستان بیان شد. در

مقایسه میزان نگرانی برای حضور در فضاهای گردشگری شهری، عدم احساس امنیت و نگرانی در مورد حضور در فضاهای سبز و پارک‌ها بیشتر از نگرانی برای حضور در فضاهای رفت و آمد و مراکز خرید و بازارها بوده است. همچنین بر اساس نتایج آزمون t تک نمونه ای بکار رفته برای اثبات فرض دوم تحقیق، از دیدگاه زنان شهر بهارستان در فضاهای گردشگری شهری امنیت نسبی وجود دارد. در راستای سنجش میزان امنیت فضاهای گردشگری شهر بهارستان، مشخص شد که مهم‌ترین عواملی که در ایجاد امنیت نسبی از دیدگاه زنان مطرح شده است به ترتیب، حضور مردم و رفت و آمد در فضاهای گردشگری به ویژه در مراکز خرید و پارک‌ها و وجود دوربین‌های مدار بسته در برخی فضاهای مانند: مراکز خرید، و فعالیت برخی کاربری‌ها در ساعات پایانی شب به ویژه در حوالی پارک‌ها و فضاهای سبز در شهر بهارستان، و همچنین خوانایی فضاهای اماكن ذکر شده است.

مشاهده شده آزمون آنوا (*ANOVA*) در سطح $p < 0.05$ تفاوت معناداری را بین میانگین احساس امنیت زنان در فضاهای گردشگری شهری بهارستان بر اساس سابقه سکونت در شهر، تحصیلات و وضعیت تأهل نشان داد. در راستای سنجش احساس امنیت زنان بر اساس سابقه سکونت در شهر، میانگین احساس امنیت زنان با مدت زمان سکونت بیشتر در شهر بیشتر از احساس امنیت زنان با سابقه سکونت کمتر می‌باشد، که از مهم‌ترین دلایل آن آشنایی با محیط و امکانات موجود و به نوعی خوانایی فضا برای آن‌ها و عدم احساس غریبیه بودن در فضای شهری می‌باشد؛ و همچنین در راستای سنجش احساس امنیت بر اساس سطح تحصیلات، میانگین احساس امنیت زنان با مدرک دانشگاهی بیشتر از سایر زنان بدست آمد، که مهم‌ترین عامل را می‌توان آگاهی زنان تحصیل کرده و باسواند نسبت به سایر زنان در مواجهه با خطر، آشنایی بیشتر با استفاده از وسائل مدرن مانند: تلفن همراه و شماره‌های ضروری که در موارد لزوم بتوانند استفاده کنند و نیز آشنایی با آدرس‌ها و راهنمایها در محیط و در نهایت تجربه حضور در محیط‌های جمعی و فضاهای غیر جنسیتی شده در احساس راحتی و امنیت بیشتر در این گروه مؤثر بوده است. در راستای سنجش احساس امنیت زنان بر اساس وضعیت تأهل، میانگین احساس امنیت زنان متأهل بیشتر از سایر زنان مجرد می‌باشد. مهم‌ترین دلیل این امر حضور در فضاهای گردشگری به همراه خانواده و تحت حمایت آن‌ها و در نهایت نوع نگاه جامعه که به زنی که با جمع خانواده و همسر و فرزندان حضور می‌یابد و موجب کاهش تعرض‌های خیابانی و مزاحمت‌ها و در نتیجه احساس امنیت بالاتر برای زنان در بی خواهد داشت. از آنجایی که قریب ۸۵ درصد زنان شهر بهارستان بر عدم احساس امنیت داشتن در فضاهای گردشگری شهر جدید بهارستان اذعان دارند، بنابراین همان‌گونه که ملاحظه می‌شود فضاهای گردشگری شهر بهارستان نتوانسته در حیطه القای احساس امنیت به زنان و بانوانی که از این فضاهای برای گذران اوقات فراغتشان استفاده می‌کنند موفق عمل کند. از این رو می‌توان گفت که اگر مدیران و برنامه‌ریزان شهری با توجه به نظر و نیز نیاز زنان و با کارشناسی و شناخت دقیق نیازهای گروه های آسیب پذیر جامعه شهر بهارستان، به رفع مشکلات همت بیشتری بگمارند، می‌توان امیدوار بود که شهر بهارستان بتواند در آینده، به یکی از قطب‌های زیبا و ایمن گردشگری شهری مورد پسند همگان، و به ویژه مناسب حضور بانوان تبدیل شود. بدین ترتیب پیشنهادهای کاربردی زیر ارائه می‌گردد:

• تقویت هنجرها و ارزش‌های بومی در گردشگاه‌های شهر بهارستان.

• تقویت نورپردازی گردشگاه‌ها.

• تقویت احساس امنیت برای شهروندان و به ویژه بانوان در فضاهای گردشگری شهر بهارستان از طرق مختلف از جمله پلیس مخفی، دوربین، گشت پلیس و برخورد با مجرمین و اراذل و اویاش.

• حفظ و تقویت تنوع کاربری‌ها و افزایش نظارت طبیعی بر فضا، با استفاده از کاربری‌های با نمایه‌های فعال در پیرامون فضاهای گردشگری و در صورت لزوم تغییر یا تبدیل کاربری‌های محیط نظیر: تبدیل کلیه انبارها به کاربری مسکونی و احیای مجدد بافت‌های راکد و منفعل، افزایش کاربری‌های با عملکرد فرهنگی جهت تغییر جو اجتماعی محیط.

• حفظ حیات شبانه محیط پیرامونی فضاهای اماكن گردشگری به کمک ایجاد کاربری‌های فعال در شب. این کاربری‌ها ترجیحاً باید جاذب مخاطبین به صورت خانوادگی باشند تا موجب چیرگی فضا توسعه جوانان و گروه های خاص نشوند. همچنین ایجاد کاربری‌های تجاری دارای خدمات پذیرایی (نظیر رستوران‌ها، فروشگاه‌ها) دایر در شب برای تشویق عابران به پیاده روی و حفظ امنیت و روشنایی شبانه مؤثر خواهد بود.

- تدبیری برای افزایش دسترسی به امداد نظیر افزودن بر تعداد تلفن‌های عمومی محدوده مطالعاتی و همچنین نورپردازی و تجهیز آن‌ها به کد و دکمه امداد فوری.
- بهبود سیمای اماکن گردشگری و تفرجگاه‌های شهری به کمک حافظت فعال، اجرای طرح‌های بهسازی و همچنین حذف دیوار نوشت‌های و آلودگی‌های بصری موجود در فضا و استفاده از عناصر الحاقی آشنا برای مردم برای افزودن بر ضریب آشنایی فضا و جلوگیری از به وجود آمدن احساس غربت، اضطراب و ترس ناشی از آن.
- جلوگیری از رکود و رواج فعالیت‌های موجود در فضاهای پیرامونی و یا در خود اماکن گردشگری شهری با تدبیری نظری استفاده از ورزش، تئاتر و رستوران‌ها یا غرفه‌های فروش خیابانی (به نوعی تقویت چشم‌های خیابانی) با رعایت اصول حفظ آسایش عابران.
- طراحی فضاهای خوانا و قابل تشخیص و استفاده از علائم و نشانه‌هایی جهت مسیریابی و جلوگیری از احساس گیج شدن و ترس از گم شدن و ناامنی ناشی از آن در خود فضاهای گردشگری و یا محیط پیرامونی آن.

References

1. Anvari, A. and Nassaj, M. (2010): *Investigating and clarifying the role of tourism in development of urban spaces*. Regional Conference of Geography, Tourism and Sustainable Development, Islamic Azad University, Eslamshar Branch. {in Persian}
2. Arshiha, M. and Modiri, A. (2011): *The effect of gendered spaces on sense of security of women. Case study of Madar and Rahahan Squares*. Journal of Social Sciences. Year 4. No. 13. Pp. 120-130. {in Persian}
3. Bell, W. (2008): *Women and Community Safety*, Bell- Planning Associates South Australia, NO 32.
4. Brady, M. (2005): *Safe Spaces for Adolescent Girls*, Population Council, www.beverley.gov.uk.
5. Brownlow, A. (2007): *A geography of men's fear*, Department of Geography and Urban Studies, Temple University, Philadelphia, PA 19122, Geoforum 36, www.elsevier.com/locate/geoforum.
6. Di Albakutherk, K. and McElroy, J. tourism and crime. R. Goudarzi, (Trans.). Proceedings of terrorism and terrorism Isfahan Province Police Command, Office of Applied Research, page 263-291. {in Persian}
7. Gobster, A. P. (2005): *Managing Urban Parks for a Racially and Ethnically Diverse Clientele*, USDA Forest Service North Central Research Station Chicago, Illinois, USA Leisure Sciences, 24:143–159.
8. Golam Hosseini, R. Kalantari, M. and Ahmadi, F. (2012): *Effectiveness of lighting in urban tourism security and development*. Journal of Regional Planning. Year 3. No. 9. Pp. 57-67. {in Persian}
9. Goli, A. (2011): *Women and security in urban public spaces ", historical sociology*, Volume 3, Issue 2, Pages 143 165. {in Persian}
10. Hafeznia, M. R. (2010). *Introduction to research in the humanities*. Tehran: SAMT. {in Persian}
11. Hall, M. (2010): *Travel and Tourism in The Third World*, New York. Weaver, D., Opperman, M. (2012): *Tourism Management*, John Wiley and Sons.
12. Heidari Chiane, R. (2010): *Evaluation of the tourism industry in Iran*, thesis, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Geography and Urban Planning, University of Tabriz. {in Persian}
13. Hezarjaribi, J. (2010): *Social security from the perspective of tourism development*. Journal of Geography and Environmental Planning, Issue 2, summer, pp. 143-121. {in Persian}
14. Howard, J. (2000): *Fear of Crime*, Society Of Alberta, www.elsevier.com.
15. Jackobs, J. (2006): *The death and life of great American cities*, new York, NK: vintage book.

16. Karoma, M., Heath, T. and Tisdel, A. (2010): *Public place, urban spaces (different dimensions of urban design)*. F. Gharaei Fath Abadi et al. (Trans.). Tehran: Art University Publication. {in Persian}
17. Kase, G. and Putien, F. (2009): *Urban tourism*. S. Mahallati (Trans.). Tehran: Shahid Beheshti Publication. {in Persian}
18. Khodaei, H. (2011): *Reciprocity security, tourism and sustainable economic development*. First National Conference on security and sustainable development of tourism, Isfahan, pp. 171-143. {in Persian}
19. Khoshfar, Gh., Esfandan, A. and Rahmani, M. (2013): *The perception of individual and social security from the perspective of tourists and the factors affecting it*. *Tourism Planning and Development magazine*, Issue 6, fall, pp. 202-181. {in Persian}
20. Lumsden, L. (2010): *Tourism marketing*. E. Goharian. Tehran: Cultural Research Office. {in Persian}
21. Madani Pour, A. (2005): *Urban space design: a view to social-spatial process*. F. Mrtazaei. Tehran: Urabn Prcessing and Planning Co Publication. {in Persian}
22. Movahed, A. (2010): *Urban tourism*. Ahvaz: Chamran University of Ahvaz Publication. {in Persian}
23. Pain, R. (2010): *Social Geographies of Woman's Fear of Crime*, Division of Geography and Environmental Management, University of Northumbria Newcastle- upon- Tyne NE18ST, pp 236.
24. Papoli Yazdi, M. H. and Saghaei, M. (2010): *Tourism, nature and concepts*. Tehran: SAMT. {in Persian}
25. Pizam, A., yoel , M. (2013): *Toward a Theory of Tourism Security*, London.
26. Portal of Baharestan Engineering Company (2014): {in Persian}
27. Portal of Municipality of New City of Baharestan (2014): {in Persian}
28. Rabanni, R. et al. (2011): *The role of police in providing security and attract tourists (Case Study: Isfahan)*. *Social Security Studies Quarterly*, Issue 29, pp. 60-39. {in Persian}
29. Rezvani, A. A. (2010): *Geography and tourist industry*. Tehran: Payam Noor Publication. {in Persian}
30. Sadeghi, Sh. (2001): *Positioning urban land use with emphasis on planning urban transportation*. MA thesis of urban development (urban and regional planning). Architecture and Urban Planning Faculty. Science and Industry University of Iran. {in Persian}
31. Shahivandi, A. et al. (2011): *Psychological and social security impact on attracting foreign tourists ", Journal of security and order police, the first issue, the fourth year, spring, page 148-138*. {in Persian}
32. Steiner, C. (2009): *Social distance, Security Threats and Tourism Volatility* ,University of Mainz Germany.
33. Tankis, F. (2009): *Space, city and social theory, social relations and forms of urban*. H. Parsi and Aflatouni, A. (Trans.). University of Tehran Press. {in Persian}
34. The Secretariat of the Supreme Council for Planning and Architecture of Iran (2009): *The provisions of the development plan approved by the Supreme Council of Architecture and Urban Planning and Architecture of Iran (2009)*. Tehran, Iran Development Publication. {in Persian}
35. Tiesdell, S. (2009): *Fear and Gender in Public Space, City center- management and safer city centers: approaches in Coventry and Nottingham*", university Nottingham, institute of urban planning , school of built environment, pergamom, uk.
36. Zabetian, E. et al. (2010): *Investigation of the model of planning of urban spaces effective on increasing women's security*. *Journal of Social Sciences*. No. 48. Pp. 110-120. {in Persian}
37. Zanjaniadeh Ezazi, H. (2002): *Women and urban security*. Faculty of Literature, Human Sciences, Mashhad, No. 34. {in Persian}